

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากปัญหาในเรื่องของความผันผวนของค่าเงินตราต่างประเทศ แนวโน้มการแข็งตัวของค่าเงินบาทที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ภาวะเงินเฟ้อที่นับวันจะทวีความรุนแรงขึ้นทั่วโลก ภาวะเศรษฐกิจสหรัฐ รวมไปถึงเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวลงเป็นอันมาก และที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งคือการเพิ่มขึ้นของปัจจัยต้นทุนด้านพลังงาน และวัตถุดิบ ซึ่งส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตและการขนส่งสินค้าเกษตร ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรต้องแบกรับภาระ และความเสียหายที่สูงขึ้น จึงอาจกล่าวได้ว่าในปี 2551 นี้เป็นปีที่ท้าทายสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรที่จะประคองตัวให้รอดท่ามกลางปัญหาดังที่ได้กล่าวไป ยิ่งไปกว่านั้นยังต้องเผชิญกับปัญหาข้อกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีที่ประเทศคู่ค้าต่าง ๆ นำมาใช้ ซึ่งนับวันจะเพิ่มมากขึ้น อาทิเช่น ความเข้มงวดที่เพิ่มขึ้นในการตรวจสอบสารเคมีตกค้าง การตรวจสอบย้อนกลับถึงแหล่งผลิตของสินค้าและผลิตภัณฑ์ การกำหนดโควตาการนำเข้าสินค้า และการเก็บภาษีตอบโต้การทุ่มตลาดเพื่อปกป้องเกษตรกรในแต่ละประเทศ โดยสาเหตุต่างๆ เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรในด้านความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ผู้ประกอบการไทยควรเร่งปรับตัว โดยการหาแนวทางลดต้นทุนเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการแข่งขัน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านราคา (ศูนย์วิจัยกสิกร, 2551: ออนไลน์)

ในบรรดาการส่งออกไม้ดอกไม้ประดับทั้งหมดในประเทศไทย กัญชามีมูลค่าการส่งออกเป็นอันดับหนึ่ง โดยในปัจจุบันประเทศไทยสามารถจัดได้ว่าเป็นประเทศที่ส่งออกกัญชามีเขตร้อนมากที่สุดของโลก และเป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกกัญชามีที่ใหญ่เป็นอันดับสองของโลก โดยมีมูลค่าการส่งออกประเภทดอกกัญชามีสูงถึงประมาณปีละ 2,500 ล้านบาท เป็นรองเพียงประเทศเนเธอร์แลนด์ และมีมูลค่าการส่งออกต้นกัญชามีสูงถึงประมาณปีละ 500 ล้านบาท เป็นรองเพียงประเทศไต้หวัน ในปัจจุบันปัญหาที่สำคัญสำหรับธุรกิจส่งออกกัญชามี คือคุณภาพ และราคาสินค้า เนื่องจากผู้ประกอบการต้องประสบปัญหาการแบกรับภาระต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้น แต่ไม่สามารถขยับราคาผลผลิตให้สูงขึ้นตามต้นทุนได้ (วรรณภา เสนาดี, 2550: 79) ที่สำคัญยิ่งไปกว่านั้นคือภาวะการแข่งขันในตลาดโลกที่ทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น มีประเทศคู่ค้ารายใหม่ๆ เกิดขึ้นมากมาย

เช่น ประเทศจีน ได้หัน สิงคโปร์ มาเลเซีย และเวียดนาม โดยประเทศเหล่านี้มีขีดความสามารถในการแข่งขันที่สูงกว่าประเทศไทยมาก เนื่องจากความได้เปรียบทั้งทางด้านต้นทุนราคา ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิชาการและเทคโนโลยี และที่สำคัญคือการได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐของประเทศนั้นๆ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นมูลเหตุให้ผู้ศึกษาต้องการศึกษาเพื่อวัดความพร้อมขององค์กรธุรกิจกล้วยไม้ในด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพื่อให้สามารถนำพองค์กรให้อยู่รอด และปรับตัวให้เข้ากับสภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจได้ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้ศึกษา และผู้ประกอบการรายอื่นๆ ในการนำไปใช้เพื่อศึกษา พัฒนา และประยุกต์ใช้ให้เข้ากับธุรกิจของตน รวมทั้งเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มผู้ประกอบการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อวัดความพร้อมขององค์กรธุรกิจกล้วยไม้ในด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของอนาคต
2. เปรียบเทียบต้นทุนของการประกอบธุรกิจระหว่างองค์กรที่มีระดับความพร้อมแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. เพื่อทราบถึงความพร้อมขององค์กรธุรกิจกล้วยไม้ในด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของอนาคต
2. เพื่อทราบความแตกต่างในต้นทุนของการประกอบธุรกิจกล้วยไม้ระหว่างองค์กรที่มีระดับความพร้อมแตกต่างกัน ที่นำไปสู่ความสามารถในการอยู่รอด และแข่งขันได้ของธุรกิจ

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

การวัดความพร้อมขององค์กร หมายถึง การประเมินความพร้อมขององค์กร ในส่วนของปัจจัยภายในว่ามีจุดแข็ง จุดอ่อนอย่างไร ทั้งด้านการบริหาร การจัดการ ทักษะความรู้ความสามารถของบุคลากร ความชำนาญเฉพาะด้าน บุคลิกลักษณะของผู้นำ ฯลฯ เพื่อให้ทราบถึงสภาพที่แท้จริงขององค์กรว่าอยู่ในสถานะใด

ผู้ส่งออกกล้วยไม้ หมายถึง ผู้ประกอบการที่จดทะเบียนขอเป็นส่งออกโดยขึ้นทะเบียนกับกรมศุลกากร และมีการส่งสินค้าไปขายยังต่างประเทศ ในอัตราส่วนของยอดขายรวมตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป(กรมสรรพกร, 2550)

ปัจจัยความสำเร็จ หมายถึง การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน โดยกลุ่มปัจจัยต่างๆที่มีความจำเป็นต่อความสำเร็จของธุรกิจ ในการที่จะทำให้ธุรกิจได้มาและรักษาไว้ซึ่งความได้เปรียบทางการแข่งขัน และประเมินว่าองค์กรมีจุดแข็งจุดอ่อน ในปัจจัยนั้นๆอย่างไร

การพัฒนาองค์กร หมายถึง การพัฒนาระบบงานให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น มีผลผลิตที่มากขึ้น และพัฒนาคนให้มีคุณภาพและความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้น (ชนิดสรณ์ จิระพรชัย, 2550: 17-18)

ธุรกิจกล้วยไม้ หมายถึง ธุรกิจที่ผลิต และจำหน่ายสินค้าประเภทกิจกรรมที่เน้นเฉพาะกล้วยไม้ ทั้งไม้ตัดดอก และไม้ต้น ที่จดทะเบียนการค้าในประเทศไทย และยังประกอบกิจการอยู่จนถึงปัจจุบัน